

DATOS IDENTIFICATIVOS

Innovación e investigación didáctica

Materia	Innovación e investigación didáctica			
Código	P02G120V01504			
Titulación	Grao en Educación Primaria			
Descritores	Creditos ECTS 6	Sinale OB	Curso 3	Cuadrimestre 1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Didáctica, organización escolar e métodos de investigación			
Coordinador/a	Blanco Pesqueira, Antonia Parrilla Latas, María Angeles Pilar			
Profesorado	Blanco Pesqueira, Antonia Parrilla Latas, María Angeles Pilar			
Correo-e	parrilla@uvigo.es ablancop@uvigo.es			
Web				
Descripción xeral	Os continuos cambios sociais que experimenta a nosa sociedade reflíctense nos comportamentos dos cidadáns e nas dinámicas dos centros e institucións educativas, cuxo microsistema absorbe a diversidade e complexidade do macrosistema social. O Profesorado, os centros e institucións educativas enfróntanse no momento actual ao desafío de ofrecer resposta á ampla demanda educativa da sociedade contemporánea. Ante estes desafíos, o profesorado necesita e demanda recursos, formación e estratexias que lles permitan encontrar respostas útiles, realistas e eficaces para adaptarse e adaptar a educación aos novos requirimentos sociais. Entre estes recursos e estratexias encóntranse a INNOVACIÓN e a INVESTIGACIÓN DIDÁCTICA. Nela tratarase fundamentalmente de como atacar no centro e aula proxectos de innovación e investigación didáctica.			

Competencias

Código

A1	Que os estudiantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudio que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vanguarda do seu campo de estudio.
A2	Que os estudiantes saibam aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudio.
A3	Que os estudiantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudio) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudiantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudiantes desenvolvan aquellas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B2	Deseñar, planificar e avaliar procesos de ensino e aprendizaxe, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro
B10	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovela entre os estudiantes
B12	Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación primaria e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos
C7	Analizar e comprender os procesos educativos no aula e fóra dela relativos ao período 6-12
C9	Analizar a práctica docente e as condicións institucionais que a enmarcan
C11	Coñecer os procesos de interacción e comunicación no aula
C16	Deseñar, planificar e evaluar a actividade docente e a aprendizaxe no aula

C17	Coñecer e aplicar experiencias innovadoras en Educación Primaria
C19	Coñecer e aplicar metodoloxías e técnicas básicas de investigación educativa e ser capaz de deseñar proxectos de innovación identificando indicadores de avaliación
C22	Relacionar a educación co medio, e cooperar coas familias e a comunidade
C65	Participar na actividade docente e aprender a saber facer, actuando e reflexionando desde a práctica
C68	Coñecer formas de colaboración cos distintos sectores da comunidade educativa e da contorna social
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D3	Comunicación oral e escrita na lingua materna
D5	Coñecemento de informática relativos ao ámbito de estudo
D6	Capacidade de xestión da información
D7	Resolución de problemas
D8	Toma de decisións
D9	Traballo en equipo
D15	Compromiso ético
D16	Aprendizaxe autónoma
D18	Creatividade
D22	Motivación pola calidade

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Capacitarse para analizar e cuestionar as concepcións educativas emanadas da investigación así como as propostas curriculares da Administración educativa.	A2 B10 C9 D1 A3 B12 C17 D2 A4 C19 D3 A5
Ser capaz de desenvolver habilidades de liderado, relación interpersoal e traballo en equipo	
Promover a calidade dos contextos (aula e centro) nos que se desenvolve o proceso educativo, de modo que garanta o benestar dos alumnos.	A1 B2 C17 D1 B10 C19 D2 B12 C68 D6 D8 D9 D15 D16 D22
Participar en proxectos de investigación relacionados co ensino e a aprendizaxe, introducindo propostas de innovación encamiñadas á mellora da calidade educativa.	A1 C17 D2 A2 C19 D3 A3 C65 D7 A4 C68 D8 D9 D15 D16 D22
Coñecer e aplicar metodoloxías e técnicas básicas de investigación educativa e ser capaz de deseñar proxectos de innovación identificando indicadores de avaliación.	A1 B2 C7 D1 A2 B10 C9 D2 A3 C17 D3 A4 C19 D5 A5 C65 D6 C68 D7 D8 D9 D15 D16 D18 D22
Comprender a complexidade, relevancia e necesidade da avaliación como un elemento regulador e promotor da mellora do ensino, da aprendizaxe e da súa propia formación.	A1 B2 C7 D1 A2 C16 D2 A3 D8 A4 D9 A5 D15
Desenvolver a capacidade de análise e síntese e potenciar unha actitude crítica e reflesiva ante distintos enfoques e criterios que poidan seleccionar e/ou aplicar na súa futura práctica profesional.	A1 B10 C7 D1 A3 B12 C9 D2 A4 C22 D3 A5 C65 D6 C68 D7 D9 D15

Desenvolver habilidades de relación inter persoal. Expor e argumentar de forma assertiva e desenvolver a capacidade de relación, comunicación e traballo en equipo, potenciando valores de cooperación e responsabilidade.	A2	B2	C9	D1
	A3	B10	C11	D2
	A4	B12	C22	D3
	A5			D5
				D6
				D7
				D8
				D9
				D15
				D16
				D18
				D22

Contidos

Tema

BLOQUE I. INNOVACIÓN EDUCATIVA.

1.- Fundamentos de la innovación educativa y didáctica

2.- La innovación en el centro y en el aula (Diseño, estrategias y evaluación)

3.- Factores y procesos de cambio y mejora en la escolar

BLOQUE II: INVESTIGACION EDUCATIVA

4.- Fundamentos de la Investigación e Educación y en la Didáctica

5.- El diseño y la metodología de la investigación en la escuela

5.- Difusión y transferencia de la investigación educativa

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Titoría en grupo	5	5	10
Aprendizaxe baseado en proxectos	12	36	48
Actividades introductorias	2	0	2
Estudo de casos/análises de situacíons	11	33	44
Lección maxistral	14	28	42
Probas de resposta curta	2	2	4

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descripción
Titoría en grupo	A través delas o profesor facilitará e orientará os estudiantes no seu proceso formativo, podendo ser obxecto de atención calquera das facetas ou dimensóns que inciden no mesmo (aspectos académicos, actitudinais, persoais, sociais...). Se traballará con os grupos que configuren os grupos C da materia. Neste apartado faremos traballo colaborativo e participativo coas dúvidas e avances da materia, dando lugar a grupos de discusión.
Aprendizaxe baseado en proxectos	Mediante esta metodoloxía os estudiantes levarán a cabo a realización dun proxecto de Innovación Educativa e outro de Investigación Educativa nun tempo determinado para resolver un problema ou abordar unha tarefa mediante a planificación, deseño e realización dunha serie de actividades, e todo isto a partir do desenvolvemento de aprendizaxes adquiridas e do uso efectivo de recursos.
Actividades introductorias	Estas actividades servirán para presentarlle os estudiantes a materia: competencias, contidos, planificación, metodoloxía, atención personalizada, avaliación e bibliografía.
Estudo de casos/análises de situacíons	En este apartado se presentarán ó alumnado varios proyectos de innovación e investigación reais para que analicen, discutan e propoñan alternativas.
Lección maxistral	A través desta metodoloxía farase a presentación dos temas loxicamente estruturados coa finalidade de facilitar información organizada seguindo criterios axeitados á finalidade dos mesmos. Consistirá na exposición verbal por parte do profesor dos contidos da Innovación e Investigación Didáctica

Atención personalizada

Metodoloxías	Descripción
--------------	-------------

Titoría en grupo	través das o profesor facilitará e orientará os estudiantes no seu proceso formativo, podendo ser obxecto de atención calquera das facetas ou dimensións que inciden no mesmo (aspectos académicos, actitudinais, persoais, sociais...). Se traballará cos grupos que configuren os grupos C da materia. Neste apartado faremos traballo colaborativo e participativo coas dúbidas e avances da materia, dando lugar a grupos de discusión.
Aprendizaxe baseado en proxectos	Mediante esta metodoloxía os estudiantes levarán a cabo a realización dun proxecto de Innovación Educativa e outro de Investigación Educativa nun tempo determinado para resolver un problema ou abordar unha tarefa mediante a planificación, deseño e realización dunha serie de actividades, e todo isto a partir do desenvolvemento de aprendizaxes adquiridas e do uso efectivo de recursos.
Estudo de casos/análises de situacións	En este apartado se presentarán ó alumnado varios proyectos de innovación e investigación reais para que analicen, discutan e propoñan alternativas.

Avaliación

	Descripción	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Titoría en grupo	Durante a realización das tutorías en grupo aténdese ao alumnado segundo os seus perfís diferenciados e individualizados. No seu desenvolvemento realizarase unha avaliación continua e formativa tendo en conta a cantidade dos traballos realizados ao longo das sesións eempregando os procedementos de: Observación (rexistros, listas de control, rúbricas, ect.)	15	A1 B10 C9 A2 B12 C16 A3 C17 A4 A5
Aprendizaxe baseado en proxectos	A avaliação céntratase na realización de dous proxectos : - Elaboración dun proxecto de innovación 15% - Elaboración dun proxecto de investigación 15% A calificación dos proxectos farase mediante rúbricas que se faran publicas previamente	30	A1 B2 C7 D1 A2 B10 C9 D2 A3 B12 C11 D3 A4 C16 D5 A5 C17 D6 C19 D7 C22 D8 C65 D9 C68 D15 D16 D18 D22
Estudo de casos/análises de situacións	Mediante o estudio de casos a consecución das competencias explorarase a través de diversas estratexias: Pola preparación: 10% Elaboración dunha recensión 5%	15	A1 B2 C11 D1 A2 C16 D2 A3 C17 D3 A4 C19 D5 A5 C22 D6 C65 D8 C68 D9 D15 D16 D18
Lección maxistral	Como actividade avaliadora ten por obxecto avaliar as actividades e tarefas realizadas durante a súa execución. Para iso terase en conta a: - Implicación nas actividades individuais e grupais: 10% - Cantidad e calidad das aportacións: 10%	20	A1 C7 D1 A2 C9 D2 A3 C11 D3 A4 C17 D7 A5 C19 D8 D9 D15 D16 D18
Probas de resposta curta	Mediante estas probas preténdese constatar a precisión conceptual e terminolóxica dos aspectos relativos a INNOVACIÓN E INVESTIGACIÓN DIDÁCTICA: Neste tipo de exames cada pregunta curta ten unha puntuación individual, a suma destas preguntas reflicte a puntuación do exame.	20	A1 B2 C7 D1 A2 C9 D2 A3 C11 D6 A4 C16 D7 A5 C17 D8 C19 D15 C22 D16 C65 D18 C68 D22

Outros comentarios sobre a Avaliación

Criterios para superar a materia:

- Alumnado asistente: enténdese por alumnado asistente ao que asista con regularidade a clases (como mínimo un 80%). Este deberá realizar todas as probas indicadas e será condición indispensable para superar a materia que se obteña en cada unha das polo menos un 5.

- Alumnado non asistente: enténdese por alumnado non asistente o que non asista con regularidade a clases (falta máis dun 80%). Este deberá realizar unha única proba: un exame no que entran todos os contidos da materia. Será condición indispensable para superar a materia que se obteña polo menos un 5 neste.

Segunda convocatoria:

As competencias non adquiridas en primeira convocatoria, serán avaliadas en segunda (xullo). De non aprobar entón, non se gardarán.

Responde ás mesmas esixencias e probas realizadas na primeira.

As datas de exames poden verse na seguinte ligazón: <http://feduc.webs.uvigo.es/index.php?id=189,921,0,0,1,0>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

- Blaxter, L. et al., **Cómo se investiga**, Graó, 2008
- Carbonell, J., **La aventura de innovar**, Morata, 2001
- Contreras, J. y Pérez de Lara, N., **Investigar la experiencia educativa**, Morata, 2010
- Cortés Rodríguez, L. y Camacho Adarve, Mª. M., **¿Qué es el análisis del discurso?**, Octaedro, 2003
- Escudero Escorza, T. y Correa, P., **Investigación en innovación educativa**, La Muralla, 2007
- Imbernón, F., **La investigación educativa como herramienta de formación del profesor: reflexión y experiencias de investigación educativa**, 2002, Graó, 2002

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Educación: Deseño e desenvolvemento do currículo da educación primaria/P02G120V01201

Educación: Fundamentos didácticos e organizativos do ensino/P02G120V01101

Educación: Novas tecnoloxías aplicadas á educación primaria/P02G120V01202

Outros comentarios

Recoméndase:

- 1) Asistencia continuada a clases. A asistencia considérase fundamental para o seguimento da materia por parte do alumnado e para a avaliación, por parte dos docentes.
- 2) Dominio da informática a nivel usuario, o que supón o manexo de aplicacións de carácter xeral (por exemplo, de tratamento de textos, base de datos, programa de presentacións...), do correo electrónico e Internet.
- 3) Actitude favorable e receptiva para a aprendizaxe.